

LIVIU TURCU DĂ O PALMĂ REGIMULUI, SOLICITÂND AZIL POLITIC ÎN SUA

1989 a fost pentru regimul ceaușist anul marilor încercări. Unul dintre momentele de grea lovitură este și decizia lui Liviu Turcu de a nu se mai întoarce din misiunea sa la Viena.

Născut la 12 iulie 1948, la Galați și absolvent al Facultății de Sociologie din cadrul Universității București, Liviu Turcu a fost cercetător științific la Institutul de Studii și Cercetări pentru Prognoza Economică și apoi asistent la Universitatea din București. A obținut doctoratul în Filosofie în 1977, la aceeași universitate. Atestat ca ziarist profesionist, Turcu a colaborat la diferite ziare și reviste de specialitate.

În octombrie 1975 a fost cooptat în serviciul de informații externe (DIE, ulterior CIE) fiind afectat Diviziei politico-economice, serviciul pentru America de Nord (V-2). A fost promovată șef de birou, apoi șef al serviciului operativ pentru SUA/Canada și șef al serviciului Europa de Vest, grupul de spații Germania, Austria, Elveția. A fost implicat în activități informative operative în domeniul politico-economic sub acoperire diplomatică a Ministerului de Externe în SUA, Austria, Elveția, Spania, Danemarca și pe lângă organisme internaționale ale ONU.

În ianuarie 1989 (18-25) pe când se afla în misiune temporară la Viena, sub acoperirea diplomatică de consilier, a decis să nu se mai întoarcă în România și a solicitat azil politic în SUA.

Ulterior a acordat interviuri, a publicat articole și studii despre evoluția regimului totalitar din România, a fost frecvent prezent în emisiunile de radio și televiziune ale BBC, televiziunii canadiene CBC, ale televiziunii franceze TV5, ale posturilor de radio Vocea Americii și Europa liberă, precum și în The Washington Times, The New York Times, The Washington Post, Liberation și L'Europeo.

Acum, la 20 de ani de la evenimentele din 1989, Liviu Turcu prezintă, sin-

În ianuarie 1989, pe când se afla în misiune temporară la Viena, Liviu Turcu a decis să nu se mai întoarcă în România, solicitând azil politic în SUA

tic, contextul în care a luat decizia radicală de a rămâne în Occident. „Din punct de vedere istoric, România se afla în ianuarie 1989 într-un punct de răscruce, atât prin prisma situa-

ției interne politice, economice și sociale, cât și a contextului internațional. Regimul comunist de la București intrase într-o profundă criză de sistem. Devenise tot mai evident că

milioane de români, deși într-o formă tacită, nu mai acceptau să fie manipulați ideologic în numele unor idealuri utopice.

Izolată tot mai mult atât în Vest, dar și în Est, Nicolae Ceaușescu continua să mizeze pentru consum public intern siguranța liderului infailibil, adulat zilnic în termeni superlativi iraționali de aparatul de propagandă. Corupt, incompetent și împotmolit în excesele cultului personalității, regimul lui Nicolae Ceaușescu continua totuși să supraviețuiască, spre uimirea, dar și disperarea nu numai a românilor, dar și a multor cancelarii și observatori străini avizați.

Munca de informații externe este o profesie nu tocmai ușoară, iar din punct de vedere istoric nu este o creație a regimului comunist. Criteriul fundamental care însă cernă constelația serviciilor de informații externe în lume este cel care califică natura scopurilor urmărite de regimul politic cărui ea este aservit. Este criteriul universal valabil care a declanșat treptat, mai întâi sub formă latentă și mai apoi în formă manifestă, conflictul de conștiință privind apartenența la o instituție structural-birocrațică puțin diferită de cea a altor țări, fie prietene, fie inamice, dar care an de an în mod ireversibil a fost angrenată abuziv în operațiuni internaționale, ca instrument personal de putere al clanului Ceaușescu. Un instrument, nu de puțin ori, fără nici o legătură sau în conflict direct cu interesele fundamentale ale României.

Geneza drumului parcurs până la momentul Viena 1989 reflectă un proces, care, deși are un final particular, este adânc integrat în destinul unei întregi generații de români născute, crescute și educate sub o singură umbrelă politico-ideologică.

(Continuare în pag. a III-a)

O casierită a jefuit visteria Securității timp de două cincinale

Ianuarie 1989, prima lună din ultimul an al „Epocii de Aur”. O iarnă grea în care toți tremuram de frig. Dar și de frica Securității. O Securitate omniprezentă care ne asculta telefoanele, ne urmărea chiar și în momentele cele mai intime ale vieții și, în general, știa absolut tot despre toate. O caracatiță imensă, slujită de securiști care păreau atotputernici, niște lei-paralele ce țineau sub control absolut tot ceea ce mișca în țara asta. Sau, cel puțin, așa ne închipuiam. Dar pe atunci, fără ca noi să fi știut vreodată, în chiar inima „sistemului”, acțiunea Maricica. Nu, nu era un spion și nici vreun agent sub acoperire, trimis de dușmanii Patriei să demoleze Securitatea din interior. Nici pomeală. Era o simplă casierită care a reușit însă ceea ce nimeni nu și-ar fi închipuit vreodată că ar fi posibil: a jefuit visteria celei mai temute dintre instituțiile statului comunist. Și nu a făcut-o ca-n filme, printr-un plan sofisticat, organizat minuțios, în cele mai mici amănunte. Nul A fost o gărnărie simplă care, în mod cu totul neașteptat, a funcționat fără probleme timp de două cincinale. Două cincinale în cursul cărora Maricica a delapidat din conturile Securității o sumă uriașă pentru acele vremuri: aproape un milion și jumătate de lei. „Operațiunea” a început în primăvara anului 1978, într-un moment în care, probabil, generalului Ion Mihai Pacepa nici măcar nu-i trecea încă prin minte să „defecteze” în Occident. În anii care au urmat, căpeteniile Securității s-au schimbat rând pe rând, de la Doicaru, la Pleșiță ori Iulian Vlad. Pe Maricica nu a clișit-o însă nimeni. Iar ea și-a văzut liniștită de treabă.

Anul 1989 a început pentru judecătoria Tribunalului Militar Teritorial București, în nota obișnuită: câteva sentințe pronunțate în dosare mai vechi, privitoare la infracțiuni comise de soldați. Monotonă a fost însă spartă brusc pe la sfârșitul lunii ianuarie,

când magistrații s-au confruntat cu un caz spectaculos care i-a șocat probabil, chiar și pe ei, oameni hârșiți, care văzuseră de toate la viața lor. Totul a început în momentul în care poșta secretă a adus de la Procuratura Militară dosarul penal întocmit pe numele unei femei care dăduse dovadă de un tupeu greu de închipuit: a delapidat banii Securității.

Începută în 1988, această anchetă senzațională s-a încheiat abia la începutul anului următor, o dată cu întocmirea rechizitoriului nr. 857/P/09.01.1989. Volumele dosarului erau tixite cu expertize contabile, acte financiare și declarații ale tuturor celor care avuseseră vreun contact cu această afacere încălțată. Demarat la începutul lunii ianuarie, procesul s-a judecat în mare taină, departe de conștiința opiniei publice. Dar și în regim de mare urgență. În rechizitoriul procurorilor militari, faptele casieritei sunt enumerate sec, pe limba paragrafelor de lege.

„În actul de trimitere în judecată s-a reținut că, în perioada 9 mai 1977-20 octombrie 1987, îndeplinind funcția de casieră la UM 0900 Grădiște, prin intermediul unor manopere dolosive, inculpata și-a însușit suma de 1.418.211,56 lei”. Până aici toate bune și frumoase: de cazul Ștefănescu, alias „Bachus”, justiția socialistă avusese destule ocazii să se confrunte cu pre-judicii imense aduse „averii poporului” de tot soiul de gestionari. De asta dată lucrurile nu mai erau însă chiar atât de obișnuite. Și asta din cauza instituției de care delapidase Maricica: UM 0900 era „Centrul de Perfecționare a Cadrelor de Securitate” de la Grădiște. Adică locul unde securiștii de toate felurile, aduși de prin toată țara, veneau periodic ca să fie instruiți și să-și însușească cele mai noi metode de luptă contra „elementelor dușmănoase”. Casierita ajunsese acolo încă de la 10 decembrie 1975 când, deși nu implinise încă

20 de ani, a fost angajată ca subofițer. O fi avut niște calități cu totul deosebite care o recomandau pentru „chemarea în rândul cadrelor active”? Da, avea! Ea era fetița lu' tata. Iar tata era, conform celor declarate de martori, un „ofițer de mare valoare al unității”. De o atât de mare valoare încât pentru angajarea fiicei sale au intervenit chiar și „eșaloanele superioare”.

Argumente forte, în fața cărora n-a mai contat că, la data la care i se dăduseră pe mână banii Securității, fata nu implinise încă 21 de ani, vârsta minimă prevăzută de lege pentru ocuparea unei funcții care presupunea lucrul cu o gestiune. În plus, atât șeful Compartimentului Personal și a celui Financiar s-au angajat să o îndrume în activitate. La începutul activității sale, Maricica a fost un cadru de nădejde. „Declucul” a venit însă brusc, în mai 1977, când i s-a ivit ocazia de a șterpeți un carnet cu 50 de chitanțe, documente care pe atunci aveau regim special. Prin natura funcției, ea avea în fișa postului și atribuțiunea de a primi banii pentru hrană achitați de securiștii veniți la perfecționare. Nu erau decât cinci lei pe zi, pe cap „de cadru”. Dar cursurile durau câteva luni, iar la ele participau și câteva sute de oameni o dată. Maricica a dat prima „lovitură” la 9 mai 1977, când a primit 29.000 de lei de la „gospodarul unui curs”, bani în schimb cărora a eliberat o chitanță din carnetul furat. Până în mai 1979, a repetat procedura de 34 de ori, și s-a ales cu peste 370 de mii de lei. Asta a fost însă doar „încălzirea”. Cu timpul ea a început să-și rafineze metoda. Că doar de, lucra la un centru de perfecționare. După 22 septembrie 1980 Maricica a început să înscrie sumele primite de la „gospodari” pe chitanțe unicate, fără copiii prevăzute de lege.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

„Panoul de onoare”

În România în schimb, în presa zilei, nu găseai nimic din comentariile defavorabile ale presei străine. În „multilateral-dezvoltata societate” totul decurgea conform planului. Bătălia pentru îndeplinirea cincinalului și edificarea societății „omului nou” continua cu același zel. Lecturând presa epocii, ai impresia că toți munceau cu sărg pentru a fi remarcăți rubricii „Fapte de muncă la panoul de onoare”. Astfel, aflăm că petroliștii de la schema de foraj din Moreni au depășit școlina la foraj pe luna ianuarie cu 2.000 de metri.

La Târgu Mureș, întreprinderea de prelucrare a lemnului, „23 August” a intensificat producția pentru export. Nici angajații fabricii de alumina din Tulcea nu s-au lăsat mai prejos, lansând produsul „Super”, de

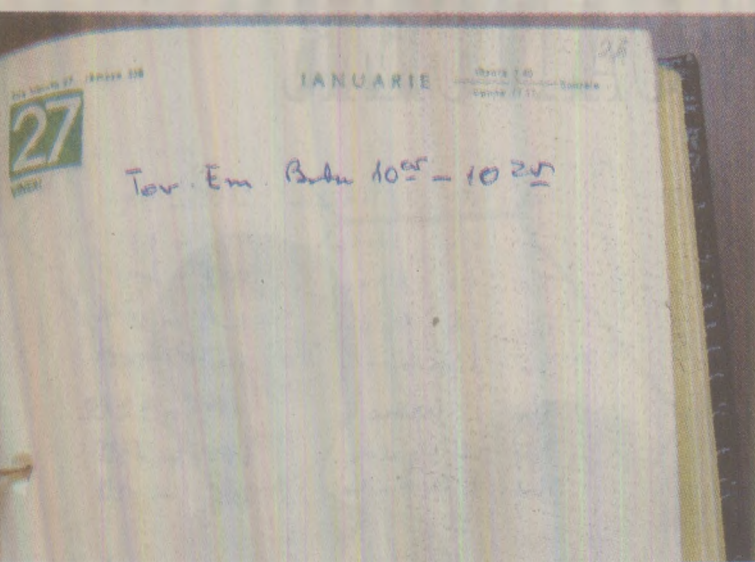
„înalță puritate”. Și la Melnești (jud. Dolj), muncitorii au acționat cu „fermitate și entuziasm”, predând sonda înainte de plan.

Nicolesții

„Omul este cel mai de preț capital” suna unul dintre sloganurile socialismului științific. Politica demografică a conducerii de stat încuraja familiile numeroase, avortul fiind interzis prin lege și considerat un act de sabotaj. Mai mulți copii, mai multe brațe de muncă! Eleni Nicolescu din comuna Mihăești de Muscel i s-a dus vestea în tot județul. Această „mamă-eroină” a născut șase băieți și cinci fete! Pe lângă copii, avea și șase nurori, cinci gineri și 22 de nepoți.

(Continuare în pag. a III-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Zi de vineri. O singură primire. Eternul Emil Bobu pentru 20 de minute (10.05-10.25).

S-ar putea bănui că la Cabinetul 2 fusese o zi atât de liniștită pentru că Elena Ceaușescu exersa într-un alt birou responsabilitățile altei funcții. În 1989, femeia de 70 de ani, era, simultan, membru al Biroului Permanent al Comitetului Politic Executiv al CC al PCR (din 1977); prim-viceprim ministru al Guvernului (din 1980); director al Institutului de Cercetări Chimice din București (din 1964); președinte al Comisiei pentru probleme de cadre de partid și de stat a CC al PCR (din 1976); președinte al Comisiei de partid și de stat pentru tipizare și standardizare în economie (din 1979); președinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie (din 1979); președinte al Comitetului Național „Oamenii de știință și pacea” (din 1981); președinte al Consiliului Central pentru Tipizare, Standardizare, Normare și Calitate (din 1984); președinte al Consiliului Național

al Științei și Învățământului (din 1985); președinte al Comisiei Centrale pentru organizarea proceselor de producție și valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor (din 1988); prim-vicepreședinte al Consiliului Național al Oamenilor Muncii (din 1988); vicepreședinte al Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale (din 1982); membru al Academiei RSR (din 1974).

În aproape toate instituțiile și organizațiile menționate, Elena Ceaușescu avea câte un birou destinat explicit funcției sale. Ofițerii din serviciul de pază și protecție spun însă că singurul birou unde venea ea în 1989 era Cabinetul 2. Celelalte birouri erau zilnic pregătite pentru primirea ei, dar rămăneau goale. Ca zecile de case de oaspeți din țară.

Ne putem, așadar, închipui că a doua zi după festivitățile aniversării lui Nicolae Ceaușescu, obosită, Tovarășa îl chemase la o suetă, o bărfă ori... ca să-l mustră pe Bobu. **Lavinia BETA**

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Laszlo Tokes, în atenția Securității

Încă de la începutul anului 1989, pastorul reformat de origine maghiară Laszlo Tokes, din Timișoara, s-a aflat în atenția Securității. Prezentăm în continuare un extras dintr-un document intitulat „Nota Informativă prezentată președintelui Nicolae Ceaușescu de către departamentul Securității Statului”.

„Cine era Tokes Laszlo. Domnul Tokes Laszlo, născut la 1.04.1952 în Cluj, fiul lui Istvan și Elisabeta, preot reformat, este absolvent al Institutului Teologic Protestant din Cluj și a domiciliat în Timi-

șoara, Strada Tomitei Cipariu nr. 1. Încă din perioada studenției, domnul Tokes Laszlo a polarizat în jurul său diferite elemente cu idei și concepții naționalist-iredentiste, a inițiat tot felul de intrigi în rândul colegilor, îndemnându-i totodată să nu participe la cursuri, întrucât oricum sunt «predestinați să oficieze numai la țară, lăsând să se înțeleagă că doar el este chemat să slujească la oraș».

Pe timpul cât a oficiat în calitate de capelan la parohia reformată din orașul Dej (1977-1984), sub acoperirea activităților cultice, a inițiat

diverse acțiuni de fanatizare naționalistă a unor tineri maghiari, a conceput împreună cu tatăl său mai multe scrisori cu conținut calomniator la adresa episcopului Nagy de la Cluj, în vârstă de 80 de ani, cu scopul de a-l determina să demisioneze pentru a-i lua locul, a întreținut o atmosferă de intrigă și certuri cu protopopul Laposi Iosif și doamna Sălăjan Ana, aceasta din urmă acționându-l în judecată pentru jignirile și injuriile aduse.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„SECU’ ȘI BANCA AU SCĂPAT UN COPIL DE CANCER”

În ianuarie '89 familia Colțeanu era pusă la grea încercare. Tumora era Raluică, în vârstă de numai 7 ani, recidivase, deși fetița mai fusese operată cu doi ani înainte. Rămăsesse în cărucior după prima operație, dar părinții și fratele ei

mai mare, Pepe îi spunea ea, sperau ca boala parșivă să nu mai apară. Însă, la 27 ianuarie 1989, fetița urma să suporte o a doua operație pe creier.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

27 ianuarie (vineri)
Soarele a răsărit la 7:39, a apus la 17:18
Luna a răsărit la 23:07, a apus la 9:49
Sărbătoare creștină:
Aducerea moaștelor Sfântului Ioan Gură de Aur, Sfânta Marciana, împărăteasa

S-a întâmplat la 27 ianuarie 1989

● La Tirana au avut loc consultări oficiale între Ministerale Afacerilor

Externe ale RS România și RPS Albania, la nivel de adjuncți de miniștri. Cu acest prilej au fost examinate stadiul și perspectivele de dezvoltare ale relațiilor tradiționale româno-albaneze pe diverse planuri.

● În mesajul adresat poporului cu prilejul Zilei aniversării proclamării Republicii, marcată la 26 ianuarie, președintele Indiei, Ramaswamy Venkataraman, a evidențiat că un proces real în dezvoltarea social-economică a țării este posibil numai în condiții de pace atât în Asia de sud, cât și în întreaga lume.

Romona VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

27 IANUARIE

Ieri, soare la amiază, am ieșit să iau aer. Văzut expoziția retrospectivă a lui Anton Lazăr, pe care l-am cunoscut bine în timpul cât am lucrat la „Tribuna” (venea des în redacție, bucuros de vorbă, făcea o parte a ilustrației la diferite texte; a făcut și portretul lui Panait Istrati, când am scris, printre primii, despre marile ostracizări. Mai am pe undeva acel desen, mi-l dăduse mie după apariție). E în sălile Muzeului, concentrată, o viață de om, inegală, zbuciumată probabil, ruptă între o chemare intimă și cedările la presiunea artei oficiale (câteva „compoziții” cu subiecte socio-istorice de conjunctură, în spiritul vremii!). Dar mai multe peisaje frumoase: Linște în Delta, Casa armeneci, Canton 1 (mai ales); poate cel mai frumos (din colecția unui medic local): Târâm la Marea Baltică. Elev al lui Ciucurencu, cu care paleta lui e înrudită (preferința pentru nuanțele de verde) și, de asemenea, în grafismul desenului.

(Continuare în pag. a II-a)

CRONICA NEAGRĂ

Strâns cu ușa, hoțul de vinete s-a transformat în fiară

În cele ce urmează vom afla cum din te-miri-ce se iscă ceva și cum o situație atât de banală precum culegerea unor vinete nevinovate și coapte exact cât trebuie, de pe tarlăua IAS-ului, poate degenera într-o situație limită, din care toată lumea are de pierdut. Unii viața, iar alții libertatea. Ne vom întoarce în timp, așadar, către ziua de 28 august 1988 de care am

aflat cu prilejul unui proces judecat la începutul lui '89. În acea zi se coperiseră vinetele pe tarlăua IAS Bragadiru, unde, în dreptul podului de peste râul Sabar. Poate că se coperiseră mai demult dar abia la 28 august Neculae Vasile conștientizase acea realitate care-l umplu de poftă.

(Continuare în pag. a II-a)

Channel No. 5 de la magazinul de partid

Industria de lux nu era o prioritate pentru marii României de dinainte de 1989. Existau doar câteva întreprinderi care se ocupau de producerea parfumurilor, a cremelor, a săpunurilor fine și a altor produse destinate igienei. Produsele erau văzute ca oricare altele, iar producătorii lor se numeau simpli, întreprinderi, fără a se insista pe ideea de „casă” ori de atelier artizanal. Erau produse par-

fumuri la Farmec (Cluj), la Miraj (București), la Nivea (Brașov).

Octavian Sever Coifan, parfumișter și autor al mai multor lucrări de specialitate (Parfumul. Mică enciclopedie, 1.000 de parfumuri. Universul Parfumeriei - volumele I și II) ne-a povestit cum stăteau lucrurile în această industrie aparte.

(Continuare în pag. a II-a)

CARICATURA ZILEI

DE-A RÂSU' PLÂNSU' LA ORA VESELĂ

„Ora veselă, doamnelor/Ora veselă, domnilor/Ore vesele pleacă-n zbor către inimile tuturor!”. În ianuarie 1989 se împlineau 60 de ani de la debutul „Orei Vesele”, prima emisiune radiofonică de umor difuzată de Radio România, un an nu foarte vesel pentru programul menit să aducă bucurie în sufletele românilor. Se difuza din ce în ce mai rar, iar evenimentele din decembrie 1989 au suspendat și pregătirile pentru programul de Revelion. În diferent că s-a numit „Ora Veselă” sau, mai târziu, „Unda Veselă”, românii au rămas cu sufletul alături de emisiunea difuzată de radioul public. Într-un final, ceea ce nu au reușit comuniștii, s-a reușit în capitalism. Orele vesele aproape că nu mai există, singurul lucru care le readuce când și când în amintirea noastră fiind aniversările sau vreun alt prilej de sărbătoare.

Dincolo de cupletele savuroase pe care le ascultam duminică, lipiți de aparatele de radio, se ascund povești incredibile. Cenzura, vigilența, cernea textele în cautarea oricăror trimiteri care ar fi putut leza sistemul și, mai ales, pe mai marii de la conducere. Celebrele liste ale cenzurii sfidau absurdul interzicând cuvinte sau expresii precum... „energie eoliană”. Dramaturgul și realizatorul de emisiuni radio și de televiziune Octavian Sava, cel care a stat timp de 15 ani la cârma „Orei Vesele” povestește zămbind amar: „Niciodată nu am înțeles de ce nu aveam voie să vorbim despre energia eoliană, de exemplu. Nu ni se dădeau explicații, iar oamenii care răspundeau de cenzură lucrau, de obicei, alături de noi. Însă funcționa foarte bine și autocenzura. Știam deja despre ce putem să vorbim și în privința câror lucruri trebuia să ne abținem. Oricum, evitam orice aluzie, orice critică. Dar întodeauna existau evenimente pe care nu puteai să le prevezi. De pildă, la un moment dat, în Turcia exista un personaj pe nume Menderes, fost premier, care era considerat dușmanul României numărul unu din anumite cauze politice. Așa că am făcut un cuplet pe muzică orientală, un fel de manea, în care Menderes era făcut «apă rece și rahat». A venit cenzura, materialul a fost aprobat de președintele Radioului de atunci, Melita Apostol, care s-a rătat foarte încântată de cât de bun era. Tragem în Menderes, îl difuzăm! A doua zi, dezastru. Pentru că tocmai se încheiasă un tratat între Turcia și România. De unde puteam noi să știm că Menderes nu mai trebuia atacat?”, ridică din umeri Sava.

Teama de a ajunge în vizorul Securității dădea naștere unor situații de un ridicol incredibil. Astfel, scriitorul Paul Anghel scrisese o satiră intitulată „Șapte inși într-o căruță”, care a fost adaptată pentru Radio. Pe scurt, se spunea povestea a șapte gospodari, colectiviști harnici, care obținuseră o recoltă foarte bogată, dar nu aveau cu ce să o transporte la București. Așa că cei șapte pleacă spre Capitală și își cumpără un camion la mâna a doua. „Materialul s-a difuzat de cinci sau șase ori”, povestește Octavian Sava. „Era vorba de literatură română, apoi Paul Anghel avea o anumită poziție, toată lumea bra fericită, pentru că materialul era foarte apreciat. Nenorocirea face ca într-o dimineață în care se difuzează din nou acest material să vină Constantin Prisnea, care se afla la conducerea Radioului, să ne spună să-l oprim. Ce se întâmplase?! Gheorghiu Dej, care era bolnav la acel moment, ascultase totul la radio și a întrebă supărat «Ce e cu piesa asta?». Am decis să nu intrerupem programul. Ar fi fost mai rău. Oamenii ar fi început să-și pună întrebări. Am fost chemați la CC și criticați la Ministerul Culturii, dar nimeni nu ne-a spus de ce anume ne făcăm vinovați. Am trăit cu acest mister ani de zile, pentru că într-o zi să află, întâmplător, că Gheorghiu Dej nu a făcut decât să împece «Da’ ce, oricine poate să cumpere în țara asta un camion?». Nu a dat indicații să fie interzis materialul. Dar ceea ce a spus a fost suficient pentru ca alții să ia măsură. Și asta pentru că nimeni nu îndrăznește să întrebă mai mult, de frică.”

Ani de-a rândul, „Ora Veselă”, care dura numai 10-15 minute la începuturile ei, în 1929, a descrețit frunțile românilor cu momente comice interpretate „pe viu” de mari actori ai scenei românești. Prin fața microfonului s-au perindat figuri precum Ion Manu, Stroe și Vasilache, Alexandru Giugaru, Grigore Vasiliu-Birlic, Radu Beligan, Costache Antoniu, Ion Lucian, Toma Caragiu, Amza Pellea, Octavian Cotescu, Draga Olteanu-Matei, Dem Rădulescu, Tamara Buciuceanu-Botez, Mihai Fotino, Vasilica Tastaman, Marin Moraru, Florin Piersic, Ileana Stana Ionescu, Nicu Constantin, Stela Popescu, Alexandru Arșinel, Cristina Stamate, Nae Lăzărescu, Vasile Muraru sau Rodica Popescu-Bitănescu. Talentul actoricesc al celor care au poposit în „studiuul umorist” a pus în valoare textele unor umoriști cunoscuți, precum Mircea Crișan, Mircea Ștefănescu, Aurel Felea, Fred Firea, Mihai Maximilian, Grigore Pop, Dan Mihăescu, Octavian Sava, Cornel Udrea, Aurel Storin, Horia Șerbănescu. Bineînțele, când spui „Ora veselă” nu poți să-ți uiți pe Ion Voia, regizorul artistic al emisiunii, care s-a dedicat acestui adevărat fenomen umoristic începând cu anii '50. „Era greu să faci umor pe vremea comuniștilor. Erau extrem de sensibili la critică. Din cauza asta ne învățasem minte și aveam grijă să găsim altele formule prin care să vorbim despre lucrurile sensibile. «Ora Veselă» a însemnat pentru mine, dar și pentru mulți alții, o posibilitate de evadare. În ciuda cenzurii și a regimului am găsit întodeauna porțile pentru a face umor de calitate.”

Oana-Maria BĂLTOC

Emisiunea „Ora Veselă”, denumită mai târziu „Unda Veselă”, încălzea sufletele românilor în ianuarie 1989. Foto: Arhiva „Ora veselă” - Societatea Română de Radiodifuziune

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Laszlo Tokes, în atenția Securității

(Urmare din pag. 1)

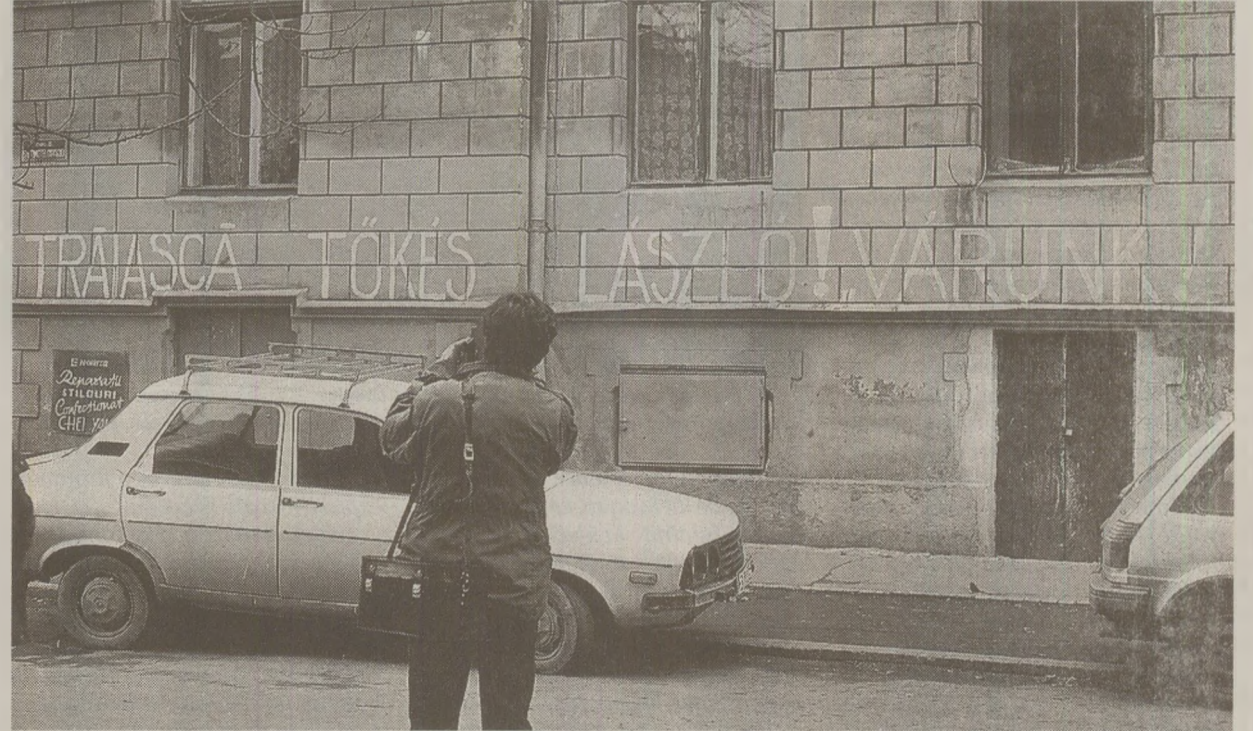
În aceeași perioadă, din mai multe scrisori adresate Consiliului Dirigent al Eparhiei Reformate din Cluj de preotul Molnar Istvan și doamna Varga Karolyne din Dej, precum și de doamna Nagy Gizella din Cluj, rezultă că Tokes Laszlo «a încălcat legile bisericești» și prin atitudinea sa «a subminat comunitatea reformată», aducând-o în prag de «destrămare». De asemenea, deveniseră de notorietate publică chefulurile organizate de cel în cauză și relațiile sale cu numita Kerekes Erika, care au nemulțumit pe credincioși. Ca urmare, Comisia de disciplină de pe lângă Eparhia reformată Cluj-I-a pedepsit cu «muștrare scrisă», iar în cele din urmă l-a suspendat din funcție, mutându-l la o parohie din județul Mureș.

Apreciind măsurile luate împotriva sa ca nelegale, Tokes Laszlo a refuzat să se prezinte la noul loc de muncă, s-a declarat «șomer bisericesc» și a autodeclarat o serie întreagă de certuri și procese cu conducătorii Bisericii Reformate, aspect exploatat atât de legăturile lui din exterior, cât și de posturile de radio Europa Liberă și Kosuth, care i-au organizat o largă publicitate.

Pentru a pune capăt atmosferei create, la 1.06.1986 Eparhia reformată din Cluj reanunță domniului Tokes Laszlo cei doi ani nelucrați ca vechime în muncă și îl repartizează ca ajutor al preotului Paiker Leon, de la Parohia reformată din Timișoara, aflat în prag de pensionare.

Așa cum rezultă dintr-o scrisoare a doamnei Paiker, după ce s-a prezentat la post, Tokes Laszlo «l-a șicanat tot timpul pe soțul său», contribuind astfel la «agravarea bolii și decesul acestuia», lucru recunoscut de alții și de Tokes, care a afirmat într-un cerc restrâns că «a avut și el grijă ca Paiker Leon să plece», considerându-se oarecum «vinovat de moartea acestuia».

Sub motivul renovării bisericii reformate din Timișoara, Tokes Laszlo adună de la credincioși diferite sume de bani, din care își cumpără un autoturism și repară imobilul în care locuia. Dintr-o reclamație adresată episcopului de Oradea rezultă că, pentru o lucrare de renovare a bisericii, Tokes Laszlo ar fi plătit suma de 40 mii lei, dar în acte a trecut 50 mii lei. Din aceeași reclamație mai rezultă că Tokes Laszlo a intrat în condiții destul de dubioase în posesia unor bunuri donate bisericii de un avocat, promițând pentru acesta «slujbe întru marea domnului și laude credincioșilor».

În 1989, Laszlo Tokes se afla deja în vizorul Securității. Spre sfârșitul anului a devenit un simbol al rezistenței împotriva regimului comunist. Foto: Expoziția „Solidari cu România”/Institutul Polonez din București

Referindu-se la activitatea și comportarea preotului Tokes Laszlo, într-un interviu luat în 1989 domniului Papp Laszlo, episcop de Oradea, de către postul de radio Kosuth se menționează că «Tokes Laszlo și-a neglijat datoria de preot și i-a instigat pe credincioși, în loc să-i unească». După părerea episcopului, încălcarea canoanelor bisericești de către preotul Tokes Laszlo s-ar datoră «nebulniei de care acesta suferă», manifestată prin «dorința neavută de a atrage atenția asupra sa». În finalul interviului, înaltul prelat a sugerat preotului Tokes Laszlo că «dacă nu se simte bine» în România, «să se mute în Ungaria sau în Canada, unde trăiește fratele său».

Părerii asemănătoare a exprimat și preotul Attila din Moșnița, care afirmă că Tokes Laszlo «este paranoic», deoarece prin «săpăturile lui» a alungat pe toți presbiterii de la biserica reformată din localitate și a lovit în foștii săi prieteni cu «bârfe și amenințări», fiind susținut de «presa maghiară și noile grupări politice din Ungaria».

În cursul anului 1989, doamna Tokes Edith, soția domniului Tokes Laszlo, a primit mai multe anonime prin care i se aduceau la cunoștință aventurile soțului său cu Kerekes Erika din Dej, Orban Sofia din Miercurea-Ciuc și alte femei din Timișoara și Dumbrăvița.

La rândul său, domnul Dan Erzsébet din Timișoara afirmă că domnul Tokes

Laszlo, supranumit „diavolul Laszlo”, se „distrează pe banii credincioșilor”, pe care îi cheltuie prin localuri cu diferite femei, nu manifestă grijă față de bunurile bisericii și din această cauză au dispărut în condiții misterioase „un potir, două câni folosite la botezuri și o tavă”.

Analizând activitatea și comportarea preotului Laszlo Tokes, Consiliul Presbiterialului Parohiei Reformate Timișoara constată la 14.09.1989 că acesta nu a slujit în ideea păcii și supunerii, a dezinfomat centrul episcopal, s-a împotrivit controlului financiar și a refuzat transferul la Parohia din județul Sălaj. Ca urmare, Consiliul a propus suspendarea din funcție a celui în cauză.

Situându-se în continuare pe o poziție naționalistă și mai ales irendentistă, în cursul anului 1989, Tokes Laszlo și-a intensificat activitatea pe această linie, îndemnându-i pe cei cu vederi asemănătoare să „facă ceva pentru Transilvania, chiar contra statului” și, dacă este posibil, să acționeze „în așa fel încât să arate loialitate și prietenie oficialilor, să-i convingem că nu le suntem dușmani, dar să lucrăm din umbră”.

În acest context se înscrie și campania antiromânească declanșată de posturile de radio Europa Liberă și Kosuth, bazată în cea mai mare parte „pe materialele incitatoriale și nereale trimise de Tokes Laszlo”.

Referitor la familia din care provine preotul Tokes Laszlo, este de menționat faptul că tatăl său, Tokes Istvan, preot reformat, fost vicar episcopal și redactor-șef al revistei Foia reformată, în prezent pensionar, este o personalitate cultică cu prestigiu în țară și străinătate. În anul 1981 a încercat fără succes să scindeze cultul reformat din România și să creeze o disidență pe fond politic.

Sora sa Ana, de profesie medic ginecolog, s-a compromis datorită relațiilor lor intime cu preotul Szocs Geza și doctorandul palestinian Maunen, atitudine dezaprobată de părinții acestuia. De fapt, o poziție asemănătoare au adoptat și fața de căsătoria domniului Tokes Laszlo cu doamna Joo Edith, toți membrii familiei refuzând să fie nași. Anterior căsătoriei (5 decembrie 1985), domnul Tokes Laszlo i-a reproșat viitoarei soții că „ar fi trăit și cu fratele său Andras”, homosexual și „agent al securității”. Prin sântajarea fratelui său, Tokes Laszlo a reușit să cunoască orice acțiune inițiată împotriva sa de fostul organ de reprimare comunistă. Un alt frate al său, Istvan, inginer în vârstă de 50 de ani, în 1968 a rămas ilegal în Occident, devenind un membru activ al emigrației maghiare din Canada.

Comisia senatorială de cercetare a evenimentelor din decembrie 1989. Conform adresei nr. 323483/09.04.1992

Liviu Turcu dă o palmă regimului, solicitând azil politic în SUA

(Urmare din pag. 1)

Respectul pentru munca cinstită, pentru simțul răspunderii și curajul de a judeca cu propria minte lumea exterioară s-au numărat printre preceptele cel mai des și mai atent urmărite de părinții mei în formarea mea ca om cu O, așa cum le plăcea uneori să spună.

Așadar, am crescut într-o familie ce poate fi considerată ca fiind tipic muncitorească pentru perioada interbelică și când spun aceasta am în vedere un anumit specific socio-profesional, moral și cultural, evocat nu de puține ori ca termen de referință în antiteză cu situația acestei clase sociale în timpul regimului comunist. Ambianța în care am crescut nu mi-a oferit prilejul nici măcar de a fi maritor involuntar la fapte sau discuții care să sâdească cea mai mică îndoaială cu privire la legitimitatea regimului. În plus, perioada 1962-1970, ca interval istoric în care am urmat liceul și facultatea a marcat începutul, dezvoltarea și chiar punctul culminant al procesului de liberalizare politică din România postbelică.

Aparțin așadar unei generații care și-a petrecut una dintre cele mai importante etape ale vieții, de tranziție de la adolescență spre maturitate, într-un sistem politic care a încercat și a reușit cu destul succes să mimeze o destalinizare care însă în realitate nu a amenințat, din păcate, niciodată esența regimului. Prea târziu pentru a trăi direct și în proporții de masă, tragedia opresiunii staliniste a anilor '50, generația mea a fost o generație înșelată într-o proporție mult mai mare decât altele și de care regimul a știut să se folosească în mod eficient. Este o realitate pe care mai îndoișcă orice analist de bună credință ar putea să o ignore.

Decisă să desfiind reacția post-factum a regimului ca urmare a deciziei de a rămâne în Occident în ianuarie 1989 eram conștient de absența oricărei alternative de ordin pragmatic. Orice încercare de disidență din interiorul țării, fie ea cât de neînsemnată, ar fi fost pentru un om în poziția mea socio-profesională o sinucidere inutilă și neobservată. De aceea la nivel de conștiință decizia asumată de a sa-

crifica totul în plan personal prin rămânerea în Occident nu trăda sub nici o formă interesele fundamentale ale României, ci doar ale unui regim politic de dictatură aflat în total conflict cu propriul popor și normele politico-morale ale lumii civilizate.

Câteva circumstanțe politice și profesionale agravante în evoluția și activitatea serviciului de informații externe în ultimii ani ai regimului au accelerat procesul desprinderii de sistem:

- Obligarea tuturor ofițerilor de informații externe de a redeține și semna un nou jurământ militar de loialitate și credință, nu în fața statului român, ci personal față de Nicolae Ceaușescu.
- Reordonarea priorităților activității Serviciului de Informații Externe în operațiuni ce intrau în conflict cu interesele de stat și serveau plan internațional quasi-exclusiv interesele propagandistice ale familiei Ceaușescu, dar și intimidării sau reprimării opozanților regimului aflați în afara țării. Situația s-a agravat o dată cu preluarea coordonării profesionale a multora dintre aceste operațiuni direct de către Elena Ceaușescu.

- Totala pasivitate a comenzi Serviciului de Informații Externe față de izolarea crescândă a României pe plan internațional în pofida conștientizării faptului că țara alunecă ireversibil spre un dezastru de proporții.
- De la activitățile de culegere de informații cu caracter politic și chiar furtul de inteligență tehnică, până la implicarea în activități cu caracter violent-terorist împotriva propriilor conaționali care trăiau în afara țării este un drum lung și inacceptabil moralmente pentru orice om de bună credință. Iar în cazul acestora din urmă nu era vorba de persoane incriminate pentru crime de război, ci de oameni ale căror opinii puteau fi judecate cu propriul cap de fiecare cetățean raportându-le fără mare dificultate la realitatea înconjurătoare. Această situație a devenit un test limită esențial al opțiunii de a fi alături de minciună sau de adevăr, alături de bine sau de rău.

- Exilul nu ni l-am ales, ci ne-a fost dat», spusese, deosebit de inspirat, Gheorghe Zamfir, bardul recunoscut

al cântecului românesc. Nimic mai adevărat! Odată pornit pe drumul greu al Golgotei morale, la Viena în ianuarie 1989 am decis să-mi aduc contribuția modestă alături de mulți alții la reinnoirea socio-politică a țării. O decizie luată cu convingerea celui incredințat că nu va fi singur nici în exil, dar mai ales acasă, aici în România. (a conștinat Marina CONSTANTINOIU)

CRONICA NEAGRĂ

Strâns cu ușa, hoțul de vinete s-a transformat în fiară

(Urmare din pag. 1)

Ce poată fi mai bun în totil verii decât o salată de vinete?

Nu mai o salată de vinete furate poate fi mai gustoasă, și spun sigur. Asta am învățat de la un bulibașa celebru care îmi povestea salivând despre supa de făinudă furată care e înfinit mai bună decât supa de găină crescută la tine-n curte. Nu am nici un motiv să nu-l cred.

Și-a umplut așadar cu vinete dolofane sacoașă nea Neculae, om serios altminteri și în puterea vârstei, că în vara aia tocmai împlinea 58 de primăveri, și-a grabit spre casa pe bicicletă, să arunce prada pe jar. Vigilenții, mecanica Ghiță și Neacșu au sesizat manopera frauduloasă și s-au comportat de parcă ar fi fost ei șeful de post. I-au urmărit pe culegătorul neautorizat de vinete cu tractorul, i-au barat cu hotărâre calea, i-au făcut morală și i-au aruncat sacoașă cu vinete în Sabar, punându-i în vedere că acolo îl vor arunca și pe el însuși dacă va mai întinde mâna la vinetele statului.

De mare mahnire avu parte infometatul nea Neculae și pedala așa către casa fără cheif, când îi sări în ochi o furcă, înfiptă la marginea drumului. În treacă fie vorba, furca fusese abandonată de moș Ion, nimeni altul decât paznicul vinetelor de ghinion aducătoare, care se descotorosise de ea pentru a-i urmări mai sprinten pe alți săteni care căzuseră în păcatul lui nea

(Urmare din pag. 1)

Dintre copii, unii erau angajați în „munca de producție” — maistrul principal, inginer, director de bază de aprovizionare, alții serveau armata patriei cu grade de subofițer și colonel. Al cincilea băiat era activist de partid la Comitetul Județean PCR Dolj. Cele cinci fete erau învățătoare, surori medicale, șefe de birou personal și economiste. Asemenea familii erau „citoria umană” a „epocii de aur”!

Școala cea mai nouă

Era clădirea Liceului industrial „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte, „expresie” a învățământului de tip „nou”. Elevilor, statul le asigura casa și

masă. Câteva milioane de lei s-au investit în complex care reunea 20 de săli de clasă, patru laboratoare, cabine de pregătire tehnică, ateliere-școală, internat, cantină și teren de sport. Pentru a economisi bani și pentru a insufla un spirit practic, „gospodăresc”, elevii au fost îndrumați să construiască mobilierul. Costuri minime, eficiență maximă!

„Familia de rulmenți”

La Suceava, industria grea românească a înregistrat un alt succes, prin inaugurarea celei de-a cincea întreprinderi de rulmenți din țară, susținea correspondentul Științei din localitate. Abia pusă în funcțiune, fabrica era proiectată să stabilească câteva re-

JURNALUL ZILEI

corduri în domeniu. Cei 6.000 de muncitori urmau să producă șase milioane de rulmenți pe an! Pentru ei s-a construit la marginea orașului Suceava un nou cartier muncitoresc, „Obcinile”. Conform sarcinilor „conducerei de partid și de stat”, adepta sistemului autarhic de producție, materia primă era asigurată doar din țară. Combinatul siderurgic Galați, „Inox” din Târgoviște și Întreprinderea „Laminorul Roman” deserveau „noua citadelă a rulmenților”.

Bestseller-uri

Prolific era președintele Nicolae Ceaușescu într-ale scrisurilor! Aproape zilnic, într-un ritm demn de scriitorii la modă ai vremurilor noastre, în

vreun colț al lumii, se publica câte un volum reușit „teze și orientări”, „geniul din Carpați”. La mare căutare erau și biografiile, publicate în acele zile la Paris, Buenos Aires, Nigeria, India. Aveau și ofiterii DIF norme și sarcini severe de lucru. În România volumele sale erau omniprezente. Le puteai primi era asigurată doar din țară. Combinatul siderurgic Galați, „Inox” din Târgoviște și Întreprinderea „Laminorul Roman” deserveau „noua citadelă a rulmenților”.

S-a întâmpnat la ieșirea din București spre Popești-Leordeni, în după-amiaza zilei de 8 mai, când copiii din mahala s-au dus pe maidan să bată mingea. Costică, elev în clasa a IV-a, a încins miuța cu Dănuț și Cezar, pe terenul de instrucție a unității militare de la capătul Șoselei Otleniței. La un moment dat, Dănuț și Cezar s-au dus să bea apă, dar văzând că s-a întunecat, au plecat direct acasă. Costică a așteptat ce-i așteptat, apoi a dat și el de lasou, cu care i-au prins capul captivului și au încercat să-l spânzure. Nu a reușit decât să-l dea cu capul de

de 9 ani. Victor i-a luat mingea lui Costică și i-a cerut să-l urmeze spre o magazie de la marginea terenului de fotbal, ceea ce s-a și întâmplat. E tare neclar ce s-a petrecut acolo, în magazie, și mai cu seamă care a fost mobilul unei asemenea dezlanțurii de barbarie, am convingerea că procurorii n-au spus totul în rechizitoriu. În fața magaziei, Victor i-a dat un pumn în față lui Costică, apoi l-a târât înăuntru, sub privirile celui alt copil, mai mic. Acolo, în magazie, Victor l-a dezbrăcat complet pe Costică, i-a legat mâinile și picioarele cu o sfoară de cort și i-a băgat în gură niște cărpe. Apoi, l-a bătut metodic cu picioarele și cu un bici pe care l-a confecționat pe deindele din funie. L-a pus și pe înșoțitorii său mai mic să-l bată cu palmele peste față. După ce l-au bătut timp îndelungat, cei doi copii și-au transportat victima aflată în nesimțire către o gură de canal, aflată la vreo 25 de metri de magazie. Legat ca un balot, Costică a fost aruncat în canal, de la o înălțime de 3-4 metri. Victor a aruncat apoi mingea. Costică, elev în clasa a IV-a, a încins miuța cu Dănuț și Cezar, pe terenul de instrucție a unității militare de la capătul Șoselei Otleniței. La un moment dat, Dănuț și Cezar s-au dus să bea apă, dar văzând că s-a întunecat, au plecat direct acasă. Costică a așteptat ce-i așteptat, apoi a dat și el de lasou, cu care i-au prins capul captivului și au încercat să-l spânzure. Nu a reușit decât să-l dea cu capul de

toți pereții, până ce captivul a reușit să se smulgă din laț și s-a refugiat în fundul peșterii artificiale, unde nu mai putea fi atins. Abia atunci au lasat în pace, nu înainte de a pune un capac greu peste gura canalului, și nu mai iasă, să putrezească acolo. A tipat din cavou Costică până târziu în noapte, când a fost auzit de niște militari care trecea întâmplător pe acolo și care l-au salvat pe copilul de 10 ani, mai mult mort decât viu. Faptașii aveau să fie prinși abia după o lună, într-o comună din preajma Capitalei.

În foarte puține penale 13/1989 găsim foarte puține explicații ale ferocității cu care a acționat tortionarul de neam 17 ani. Se spune doar că: „Victor Ciobotaru a recunoscut săvârșirea faptei, în declarațiile constante date relatănd că a acționat cu scopul de a ucide pe Costică Dumitru. Încadrarea juridică a acțiunii lui Ciobotaru Victor este într-adevăr aceea de tentativă la omor deosebit de grav, întrucât urmărind uciderea victimei, a profitat de starea de nepuțință a acesteia de a se apăra — determinată nu doar de vârstă, dar și de cauze fizice — acționând nemilos, cu ferocitate.”

Victor Ciobotaru a fost trimis la casa de corecție pe timp de 5 ani. Cauzele pentru care minorul s-a comportat cu atâta barbarie față de un alt copil nu și-au găsit nici o explicație în documentele studiate de noi.

Volentin ZASCHIEVICI

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Ceaușescu a luat partea Libiei

La Radio Europa Liberă exista și o secție de cercetare condusă în 1989 de către dr Michael Shafir. Cercetătorii acestui compartiment redactau rapoarte și studii pe diverse teme de actualitate destinate informării unor prestigioase instituții americane: Guvernul, CIA, institute de cercetare, cercuri diplomatice. În sprijinul cercetătorilor interesați de comunismul și postcomunismul românesc, dr Michael Shafir, profesor la Facultatea de Studii Europene, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, a conceput „arhiva 1989”. Vă prezentăm în cele ce urmează un document redactat de Douglas Clarke, la 5 ianuarie 1989, despre poziția României față de interzicerea utilizării armelor chimice.

În dezbaterile legate de utilizarea armelor chimice, Nicolae Ceaușescu a sprijinit poziția liderului libian, colonelul Mu'ammâr Qadhafi Traian Prosan/ROMPRES

„Sămbăta viitoare, la Paris, președintele Franței, Francois Mitterand, va primi delegații de rang înalt din peste 100 de țări, participanți la o conferință de cinci zile în care se va dezbate situația armelor chimice. Scopul acestei reuniuni speciale este de a întări Protocolul de la Geneva, ce interzice utilizarea armelor chimice. Se pare însă că vom asista mai mult la o șarjă de artificii verbale decât la expunerea unor rezultate concrete.

Protocolul din 1925 interzice recursul pe timp de război la „gaze asfixiante, otrăvitoare sau mijloace bacteriologice de luptă”. Nu precizează însă nimic legat de producerea, testarea sau stocarea acestor materiale letale și în această constă principala sa deficiență. Mai multe dintre cele peste 100 de țări semnatare ale acestui document au aderat la înțelegere cu rezerva de a-și păstra libertatea de a folosi gaze toxice, de exemplu, în caz că sunt ele însele atacate cu astfel de arme. Interdicția a fost limitată la a nu iniția atacul cu arme chimice. Nu surprinzător, țări care au utilizat de curând astfel de armament, precum e Irakul, susțin invariabil că nu au făcut decât să riposteze la acțiuni similare ale adversarilor. (...)

Pentru a atrage atenția opiniei publice asupra acestei chestiuni tot mai arzătoare, președintele Reagan a sugerat, într-o adresă specială trimisă Adunării Generale a ONU din 26 septembrie 1988, să fie organizată o conferință specială pe această temă. Franța, în calitate de responsabil cu protocolul din 1925, a părut a fi locația cea mai potrivită. Iar președintele Mitterand a încuviințat îndată să fie gazda acestei reuniuni. Mai multe dintre națiunile participante vor fi reprezentate de către miniștrii lor de Externe, cel puțin la deschiderea sesiunii de dezbateri.

Deși nu era pe lista formală de discuții, recenta acuzație a SUA la adresa Libiei, care ar fi construit o uzină de arme chimice, va fi cu siguranță arzătoare.

tor dezbătută pe culoare. Unul dintre obiectivele lui Reagan, care a sugerat această întâlnire la nivel înalt, a fost acela de a incita comunitatea internațională astfel încât să se ajungă la sancțiuni semnificative și eficiente împotriva unei națiuni care utilizează astfel de arme chimice. Dohotirea a două avioane de luptă libiene, MIG-23, de către avioane ale US Navy, la 4 ianuarie, ar putea impulsiona aceste eforturi, pentru că miniștrii vor trebui să aibă în vedere faptul că SUA ar putea recurge la o soluție militară pe care nimeni nu ar agreea-o.

Exemplul libian scoate în evidență problema actualului protocol. Nu e sancționată Libia, prin actualul protocol, pentru că produce arme nucleare și nici nu descurajează alte guverne care închid ochii atunci când conaționalii lor îi furnizează colonelului Mu'ammâr Qadhafi soluțiile tehnice de care are nevoie pentru a produce gaze otrăvitoare. Americanii au arătat cu degetul înspre o firmă chimică vest-germană, care e principalul actor al contribuției străine în respectiva problemă libiană. Anterior, oficialii americani au acuzat, de asemenea, o companie japoneză care i-ar fi furnizat lui Qadhafi utilaje specializate în fabricarea containerelor de plastic etanșe. Se pare că japonezii ar fi ales să creadă explicația libiană, cum că această mașină ar fi fost folosită într-o fabrică de desalinizare a Libiei. Mai târziu, agenția de știri românească a atenționat remarcele sale mai directe, păstrând doar afirmația că România este pentru «eliminarea armelor chimice, dar în aceeași măsură cu renunțarea la alte arme de distrugere în masă, mai ales cele nucleare».

Deși originalele remarci ale lui Ceaușescu sunt clar diferite de ideile Moscovei privind armele chimice, ele au fost bine primite, se pare, în mai multe mici capitale. Proliferarea și utilizarea armelor chimice a devenit mai mult o chestiune Nord-Sud, decât una care desparte Estul de Vest.”

Guvernul libian a cerut o formulare expresă în cazul Israelului.

Armele chimice au fost considerate adesea ca bombe atomice ale săracului, pentru că și țările mai puțin evoluate tehnologic pot dezvolta astfel de arme de distrugere în masă, ce rivalizează cu armele nucleare ale liderilor industriali. Adunarea generală de la Paris trebuie să pună pe masa tratativelor această tensiune dintre „a avea” și „a nu avea”. Mai multe țări care dețin sau care fac cercetări în domeniul armelor chimice și care nu au participat la dezbaterile celor 40 de țări din cadrul Conferinței despre cursa înarmărilor și despre armele chimice vor fi prezente la Paris. Este vorba despre țări ca Libia, Siria, Afganistan și Irak.

Cu câteva zile înaintea conferinței de la Paris, ele au primit un sprijin neașteptat din partea lui Nicolae Ceaușescu, președintele României.

În mesajul său de Anul Nou adresat corpului diplomatic de la București, independentul Ceaușescu a declarat fără menajamente că România nu va sprijini lupta pentru eliminarea armelor chimice în lipsa unui mijloc de luptă alternativ, care să se opună armelor nucleare. El a afirmat că armele chimice sunt un mijloc de intimidare pentru cei care nu dețin arme nucleare și a mers atât de departe încât a menționat Libia. Mai târziu, agenția de știri românească a atenționat remarcele sale mai directe, păstrând doar afirmația că România este pentru «eliminarea armelor chimice, dar în aceeași măsură cu renunțarea la alte arme de distrugere în masă, mai ales cele nucleare».

Deși originalele remarci ale lui Ceaușescu sunt clar diferite de ideile Moscovei privind armele chimice, ele au fost bine primite, se pare, în mai multe mici capitale. Proliferarea și utilizarea armelor chimice a devenit mai mult o chestiune Nord-Sud, decât una care desparte Estul de Vest.”

ECHIPELE DIN DIVIZIA A ÎȘI PRIMENEAU LOTURILE CU JUCĂTORI DIN JUDEȚ

Nici pe departe spectaculoasă, campania de achiziții a formațiilor din primul eșalon fotbalistic al țării la jumătatea sezonului 1988-1989 s-a încadrat și ea în jiparul acelor ani. La vremea respectivă, cele mai multe dintre divizionarele A se alimentau cu jucători din pepiniera proprie, atunci centrele de copii și juniorii fiind parca mai productive decât sunt în prezent, de la formațiile din județ care activau în eșaloanele inferioare și, într-o măsură ceva mai mică, de la suratele cu care se aflau în competiție directă. Excepția de la regulă o făceau privilegiatele vremii, Steaua, Dinamo și, parțial, Victoria, Flacăra Moreni și FC Olt, care, prin mijloace nu totdeauna ortodoxe, luau tot ce era mai bun de la celelalte echipe din Divizia A. În general aceștia erau însă tot jucători tineri, de perspectivă, și mai puțin fotbalști consacrați.

În aceste condiții, perioadele de marcat și se alocu în presă, în urmă cu 20 de ani, spații incomparabil mai mici decât în prezent, când transferurile de jucători țineau adesea prima pagină și a ziarelor de specialitate. Mai mult decât atât, această activitate, care constituie sarea și piperul microbiștilor în pauza competițională, era trecută la „și altele”. Câteva exemple în acest sens, FC INTER SIBIU. Sub bagheta tehnică a aceluiași cuplu de antrenori, Constantin Ardeleanu – Viorel Hizo, formația care a ocupat un lăudabil loc 4 în clasamentul turului, s-a reunit la 5 ianuarie. După obișnuitul control medical, antrenamentele se vor desfășura în localitate, până la 14 ianuarie, dată la care lotul sibiului va urca la Păltiniș, unde antrenorul Constantin Ardeleanu – astfel ca în returul campeonatului, printre-o comportare foarte bună, să ne menținem în grupul echipei frunțate. Lotul a fost completat cu câțiva jucători tineri de perspectivă, care s-au impus la echipe de

Costel Solomon s-a afirmat la Victoria Foto: Revista Sport

categoria inferioară de pe raza județului Sibiu. Este vorba de Hila și Ciorgaru, de la Carpați Mârșa, și de Lungu, de la Mecanica CSU Sibiu”, relatează ziarul Sportul în urmă cu 20 de ani; „SC BACĂU. Grăbiți, băcăuanii s-au reunit la 4 ianuarie. Între 11 și 25 ianuarie, conform obiceiului, antrenamentele se vor desfășura tot la Sălciuc Moldovei. Lotul a fost completat cu Sandu Florin de la divizionara CVI torul Vaslui. A primit dezlegarea Andronic”. Despre multe alte transferuri ale vremii microbiștii aflau

însă din rubrica „Priviri spre eșalonul secund”. Astfel, de la Gloria Bistrița, pe atunci în seria a III-a a Diviziei B, făceau pasul în primul eșalon jucătorii Trămbițaș, la Sportul Studențesc, și Șuvăgău, la FC Olt, de la Tractorul Brașov (seria a II-a), plecau la FCM Brașov Dumitriu și Rizea, Metalul Bocșa (seria a III-a) îl dădea Corvinu Moldovei. Lotul a fost completat cu Sandu Florin de la divizionara CVI torul Vaslui. A primit dezlegarea Andronic”. Despre multe alte transferuri ale vremii microbiștii aflau

C. Stoica. Una dintre marile echipe ale vremii, Dinamo București, a fost foarte activă pe piața transferurilor la începutul lui '89, în Ștefan cel Mare poposind, printre alții, Colceag și Jelea, ambii de la Unirea Focșani, din seria I a Diviziei B, Gheorghiu, de la Politehnica Iași (seria I), și Mitici, de la Petrolul Ploiești (seria I). Alți jucători care au ajuns din eșalonul secund în lumina reflectoarelor primei divizii în ianuarie 1989: Bănică Oprea (de la Metalul Mangalia – seria I, la FC Farul Constanța), Adrian Negrău (de la UTA Arad – seria a III-a, la Steaua București), Tăchescu, Traciu, Ivașcu și Vasiliu (toți de la Sportul „30 Decembrie” – seria a II-a, la FC Brașov), Mușat (de la Dacia Pitești – seria a II-a, la FC Argeș), Tulba (de la FC Maramureș Baia Mare – seria a III-a, la FC Olt), Bondoc (de la CS Turnu Găvoești – seria a II-a, la Sportul Studențesc) și Istode (de la FCM Progresul Brăila – seria I, la Victoria București).

Tot în prima lună a anului 1989, mai mulți jucători din Divizia A, în mare parte tineri care nu au reușit să se impună imediat la echipele lor, au fost expediți în Divizia B, pentru rodaj. Câteva nume care au urmat acest traseu: Vasile Ștefan (de la FCM Brașov la Tractorul Brașov), Balaș II (de la FC Argeș la AS Drobeta Turnu Severin), Păun (de la Universitatea Craiova la AS Drobeta Turnu Severin), Postolache și Dragomir (de la Rapid București la Metalul Bocșa), Brumaru și Drăghici (de la FC Bihor la Unirea Alba Iulia), Răduță și Răduțoiu (de la Sportul Studențesc la Dunărea Călărași), Cosma (de la FC Inter Sibiu la Gaz Metan Medias), Dimitraș și Oprean (de la Dinamo București la Unirea Focșani), M. Marcel, Gheocă și Dan Ionescu (toți de la FC Argeș la Dacia Pitești) și Ștefan Popa (de la Rapid București la Armătura Zalău).

Marius MIHALCEA

vremea

Vremea a fost relativ caldă, cu cer noros la început. S-au semnalat precipitații slabe izolate, sub formă de burniță, în nordul și nord-estul țării. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile au fost cuprinse între minus 7 (minimă) și plus 8

grade (maxima). Pe alocuri s-a semnalat ceață. În București, vremea a fost relativ caldă. Cerul a fost mai mult noros. Vântul a suflat slab până la moderat, iar temperaturile au fost cuprinse între minus 5 și plus 7 grade. Dimineața s-a produs ceață.

tv 27 ianuarie 1989

19:00 Telegenral
19:25 Unitatea întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, tovarăș Nicolae Ceaușescu – garanția supremă a înaintării patriei noastre pe calea socialismului și comunismului. Redactor Anca Arion
19:45 Săvim în cântec Eroul națiunii. Concert omagial organizat de Radioteleviziunea Română împreună cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din RSR. Participă Corul și Orchestra Simfonică ale Radioteleviziunii, corurile Operei Române și Filarmonicii „George Enescu”, corul „Madrigal” al Conservatorului „Ciprian Porumbescu”

20:35 România în lume. Președintele Nicolae Ceaușescu – o monumentală operă dedicată împlinirii celor mai înalte aspirații ale națiunii noastre, ale întregii omeniri
20:45 Un om, un simbol. Documentar Redactor Cristian Unteanu
21:05 Agricultură românească în plin proces de modernizare, de înapărire a obiectivelor noii revoluții agricole – creație a Epocii Nicolae Ceaușescu. Redactor Emanuel Ispescu
21:25 Temelii traicne pentru viitor. Cititorii ale Epocii de Aur în filmul românesc.
Redactor Eugen Atanasiu
21:50 Telegenral
22:00 Închiderea programului

RADIOGRAFII CULINARE

Preferințe de tinerețe, regim de bătrânețe

Mai tinerți minte bancurile care se așteptau în șoaptă, „pe la colțuri” și stăneau hohote de râs, urmate, inevitabil, de o zbatere de inimă și de o privire în jur, ce iscoade fiecare chip din apropiere? Și-a dat oare cineva seama că tocmai s-a răs pe seama „îlustror personalități”, care nu-și puteau găsi locul decât în „Marea carte de aur a neamului”?

Ei bine, bancuri și anecdote erau destule, începând cu celebrele „întrebări-naive” de genul: „De ce în România Socialistă magazinele alimentare se construiau la 5 km distanță unul de celălalt?”, la care răspunsul venea sec: „Pentru că să nu se incurce cozile între ele”. Puțini își puteau însă imagina cum era de fapt familia Ceaușescu în intimitatea căminului ei. Poate că lucrurile se întâmplau tot ca într-o glumă din epocă. Să spunem așa: o zi friguroasă de iarnă, ce îndeamnă la relaxare în căldura odăii (nu încrunțată încă din sprâncene, este un banc, nu-i așa?), Nicolae și Elena stau la masă, unul în fața altuia. Nu-și spun prea multe, până când, dintr-o dată, Nicolae simte o neliniște de natură... cognitivă: „Spune-mi și mie ceva despre legea gravitației!”. Elena îl privește contrariată și îi răspunde sec: „Ce vrei să-ți spun? Tu ești politicianul, tu te ocupi de legi. Eu sunt om de știință!”.

Nimic strălucit, o conversație absolut banală, la fel ca multe alte lucruri care definesc traiul celor două. În ceea ce privește mâncarea, nimic savant. Nici măcar după ani buni în fruntea statului, Ceaușescu nu a aderat la unele dintre elementele care caracterizau un nivel de trai ridicat. Ciocolata, cafeaua

sau băuturile din import nu făceau parte dintre preferințele sale. În volumul „La curtea lui Ceaușescu” (apărut la Editura Amaltea, în 2004), Maria Dobrescu recompose, intervievând persoane din anturajul familiei Ceaușescu, o zi obișnuită: „Îi plăcea să mănânce simplu, ciorbă de ștevie, mâncare de spanac, urzici. Nu era pretentios, dacă știai să i-o faci din buruienii multe, era minunat. Carne de porc? Poate doar sămbăta și duminică.” Mesele nu erau pline de bucate, ci totuși erau bine chivernisite. Se achiziționa cantitatea strictă de alimente, atât cât se putea consuma. Micul dejun era frugal: o cană de ceai cu lapte, o felie de suncă, una de brânză și, din când în când, un ou fiert. La prânz, mergea numai bine un pahar de vișină.

Nici de sărbători preparatele rafinate nu-și găseau locul. De Revelion, unul dintre momentele „mărete” ale anului, alături de ziua „Tovarășului” (26 ianuarie), cei mai importanți oameni din stat se strâneau la Club-bazin Floreasca. Mihaela Moraru Ceaușescu, fiica lui Marin Ceaușescu (fratele mai mare al fostului lider comunist), povestește în volumul „Nu regret, nu mă jălesc, nu strig” (apărut la Editura Meteor Press) din ce se înfruptau oaspeții sosiți să petreacă alături de „Marele Tovarăș” la trecerea dintr-un an în altul. „Nici nu se compară rafinamentele culinare de acum cu așa-zisele rafinamente de la mesele Ceaușestilor, chiar dacă și ei ar fi avut acces, să zicem, la fructe de mare. Dar nu le plăceau. Ei mâncau mâncăruri tradiționale, sarmale, friptură, pui la ceaun, pițite, salată de boeuf, care oricum nu

lipseau de la mesele de sărbătoare. Dacă lipseau era vai și-amar! Lui Nicolae Ceaușescu îi mai plăceau în special preparatele tradiționale din pește: ciorba de pește, plachia și sarmura. Dar marea lui pasiune rămăneau sarmalele. De băut, se bea vin alb și țuică de prună, ciorbă de ștevie, mâncare de spanac, urzici. Nu era pretentios, dacă știai să i-o faci din buruienii multe, era minunat. Carne de porc? Poate doar sămbăta și duminică. Cam așa era meniul lor de ani de zile, la petreceri, la aniversări sau la Revelion”.

Interesant este că unele dintre ingredientele soseau din te miri ce colț al țării, ambalate în colete și expediate pe adresa președintelui. Mulți oameni chiar credeau că Ceaușescu merită tot ceea ce este mai bun prin gospodăria: sunculite proaspăt afumate, cărnați condimentați, carne de porc, brânzeturi. Unii, mai gospodari, trimiteau chiar și lemne de foc sau cărbuni, toate evident, verificate strict de către Securitate. Tot de domeniul alimentar amintesc și unele dintre cadourile pe care le-a primit Nicolae Ceaușescu la diferite aniversări. În 1978, zile întregi oamenii din diferite instituții s-au străduit să creeze cele mai potrivite daruri, pe măsura celor 60 de ani ai președintelui, cum ar fi niște sticleț din porumb cu totul și cu totul din aur. Sau un borcan de zece kilograme amplitud nu cu murături, ci cu... diamante sintetice. Generalul Maior Marin Neagoe, în cartea „35 de ani. Umbra lui Ceaușescu”, descrie reacția pe care a avut-o primul om al țării atunci când a primit darurile: „Președintele s-a încruntat și a tunat: «Luarți-le de aici chiar acum. Să nu le mai vad. Nu sunt cadouri de ziua unui om. Sunt jafuri!».

În afara Bucureștiului, la casele de protocol, mai mult sau mai puțin vizitate de către familia Ceaușescu, domnea același meniu tradițional. Irina Sava, bucatăreasa la Vila Ștevia din Azuga (unde familia Ceaușescu stătea cel mult 10 zile pe an), i-a cucerit pruncul, o zi obișnuită, pe care îl găsea în bucătărie, dar nu se îmbăta. Cam așa era meniul lor de ani de zile, la petreceri, la aniversări sau la Revelion”.

Interesant este că unele dintre ingredientele soseau din te miri ce colț al țării, ambalate în colete și expediate pe adresa președintelui. Mulți oameni chiar credeau că Ceaușescu merită tot ceea ce este mai bun prin gospodăria: sunculite proaspăt afumate, cărnați condimentați, carne de porc, brânzeturi. Unii, mai gospodari, trimiteau chiar și lemne de foc sau cărbuni, toate evident, verificate strict de către Securitate. Tot de domeniul alimentar amintesc și unele dintre cadourile pe care le-a primit Nicolae Ceaușescu la diferite aniversări. În 1978, zile întregi oamenii din diferite instituții s-au străduit să creeze cele mai potrivite daruri, pe măsura celor 60 de ani ai președintelui, cum ar fi niște sticleț din porumb cu totul și cu totul din aur. Sau un borcan de zece kilograme amplitud nu cu murături, ci cu... diamante sintetice. Generalul Maior Marin Neagoe, în cartea „35 de ani. Umbra lui Ceaușescu”, descrie reacția pe care a avut-o primul om al țării atunci când a primit darurile: „Președintele s-a încruntat și a tunat: «Luarți-le de aici chiar acum. Să nu le mai vad. Nu sunt cadouri de ziua unui om. Sunt jafuri!».

Interesant este că unele dintre ingredientele soseau din te miri ce colț al țării, ambalate în colete și expediate pe adresa președintelui. Mulți oameni chiar credeau că Ceaușescu merită tot ceea ce este mai bun prin gospodăria: sunculite proaspăt afumate, cărnați condimentați, carne de porc, brânzeturi. Unii, mai gospodari, trimiteau chiar și lemne de foc sau cărbuni, toate evident, verificate strict de către Securitate. Tot de domeniul alimentar amintesc și unele dintre cadourile pe care le-a primit Nicolae Ceaușescu la diferite aniversări. În 1978, zile întregi oamenii din diferite instituții s-au străduit să creeze cele mai potrivite daruri, pe măsura celor 60 de ani ai președintelui, cum ar fi niște sticleț din porumb cu totul și cu totul din aur. Sau un borcan de zece kilograme amplitud nu cu murături, ci cu... diamante sintetice. Generalul Maior Marin Neagoe, în cartea „35 de ani. Umbra lui Ceaușescu”, descrie reacția pe care a avut-o primul om al țării atunci când a primit darurile: „Președintele s-a încruntat și a tunat: «Luarți-le de aici chiar acum. Să nu le mai vad. Nu sunt cadouri de ziua unui om. Sunt jafuri!».

se face că, la ultima vizită la Zalău, în ciuda unei mese pregătite special pentru el și invitații săi, ce cuprindea printre altele fripturi din vânat, Nicolae a mâncat niște banali dovleci cu smântână, aduși special de la București. Bucătarul bihorean Teodor Găvruta, care s-a numărat, în 1989, printre cei care găteau pentru Ceaușescu după vânătoarea de la Balc, confirmă și el că „Tovarășul” nu era mofturos la mâncare, însă cu aceste prilejuri prefera să se „deducească” la o rație pe varză, o zacuscă de vinete, ori un tort cu clătite, stropit cu un pahar de vin bun.

Cumpărarea alimentară se inscria pe linia preocupărilor pentru propria sănătate și, în ultima instanță, o consideră o condiție a prelungirii vieții. Paradoxal, dacă la vârsta înaintată consuma puțin, în tinerețe, din aceleași rațiuni, încerca să mănânce mai mult (decât alții), pentru a supraviețui. Sigur, vorbim despre o situație anume, cea a detenției. În acest sens există o mărturie a lui Alexandru Bărlădeanu, care dezlăuia, după 1990, că în închisoare, pentru o perioadă, tânărul Nicolae Ceaușescu s-ar fi ocupat de împărțirea alimentelor aduse din afară pentru deținuții comunisti. Se pare că acesta a abuzat de sarcina care i se încredințase, consumând mai multe alimente decât ceilalți. Întrebat de ce a făcut asta, ar fi răspuns că el era tânăr și avea mai multe șanse să supraviețuiască în închisoare, deci trebuia să rămână în putere. Era și cu măr și prăvăzută că îl aștepta un destin special. Cât de „special”... s-a văzut până la urmă!

Simona CHIRIAC, Tudor CIREȘ

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Căminiștii nefamilisti timișoreni primeau amenzi pentru deținere de reșouri

Pe Strada Cornet, la numărul 20, s-a construit în urmă cu câțiva ani un bloc cu patru etaje, având destinația de cămin pentru nefamilisti al IURT Lugoj. Două aspecte se detașază prin gravitate și prin absurd. Este vorba despre consecința unei decizii eronate, prin care se îngăduie locatarilor să dețină câte un reșou (600 W) pentru prepararea hranei, în loc să se dozeze oficiile – special amenajate – cu accesoriile necesare unei bucatării. Unii, mai inventivi, spre a umple spațiul, au adus o masă de tenis în oficiu(!), alții și-au confecționat în întreprindere grosolane dulapuri din tablă și fier cormier, pentru a adăposti vasele și te miri ce alte obiecte, asigurate cu lacăte strasnice. Drept urmare, fiecare gătește în cameră, după care țierea alimentelor aduse din afară pentru deținuții comunisti. Se pare că acesta a abuzat de sarcina care i se încredințase, consumând mai multe alimente decât ceilalți. Întrebat de ce a făcut asta, ar fi răspuns că el era tânăr și avea mai multe șanse să supraviețuiască în închisoare, deci trebuia să rămână în putere. Era și cu măr și prăvăzută că îl aștepta un destin special. Cât de „special”... s-a văzut până la urmă!

tric riguros drămuț, ba i-au și sancționat cu amenzi de câte... 50 de lei. Un alt neajuns este acela că nu există uscător pentru nefamilisti al IURT Lugoj. Două aspecte se detașază prin gravitate și prin absurd. Este vorba despre consecința unei decizii eronate, prin care se îngăduie locatarilor să dețină câte un reșou (600 W) pentru prepararea hranei, în loc să se dozeze oficiile – special amenajate – cu accesoriile necesare unei bucatării. Unii, mai inventivi, spre a umple spațiul, au adus o masă de tenis în oficiu(!), alții și-au confecționat în întreprindere grosolane dulapuri din tablă și fier cormier, pentru a adăposti vasele și te miri ce alte obiecte, asigurate cu lacăte strasnice. Drept urmare, fiecare gătește în cameră, după care țierea alimentelor aduse din afară pentru deținuții comunisti. Se pare că acesta a abuzat de sarcina care i se încredințase, consumând mai multe alimente decât ceilalți. Întrebat de ce a făcut asta, ar fi răspuns că el era tânăr și avea mai multe șanse să supraviețuiască în închisoare, deci trebuia să rămână în putere. Era și cu măr și prăvăzută că îl aștepta un destin special. Cât de „special”... s-a văzut până la urmă!

Constantin Jichita
Drapelul roșu, jud. Timiș, nr. 13656 din 1989

BULĂ ȘI AI LUI

Întrebare: Ce era iarna mai rece decât apa rece?
Răspuns: Apa caldă.
...
Ceaușeștii, sosiți de la un vernisaj.
– Ei, cum ți-a plăcut, o întreabă el.
– Nicule, trebuie să dăm cu ei de pământ.
– Păi de ce dragă?
– Păi nu văzuși că sub statuia ta scria Jalea și sub pictura mea, Baba. Băiatul unui demnitar comunist pleacă în State, la studii. După o vreme trimite acasă o telegramă: „TRAIASA PARTIDUL COMUNIST. RĂMANI!”

...
În Rai, Dumnezeu stă de vorbă cu câțiva români:
– Cum o duc moldovenii tăi, Ștefane?
– Rău, Doamne...
– Cum așa?
– Păi, jumătate sunt în C.A.P., jumătate în U.R.S.S.
– Da ardeleni tăi, Iancule?
– Binișor, Doamne...
– I-auzi! Păi de ce?
– Jumătate sunt în C.A.P., jumătate sunt în R.F.G!
– Da' oltenii tăi, Tudore?
– Foarte bine, Doamne!
– Bravo! Cum așa?
– Păi jumătate sunt în C.A.P., jumătate în C.C.!!!

anunțuri

VÂNZĂRI
Vând haine piele, mobilă diversă, televizor Diamant, stabilizator tensiune.
Videorecorder Casio, boxe, benzi, prelatea Dacia, becuri halogen, antenă auto, autotransformator, ventilator, stabilizator, patine.
Videocasete sigilate, bibliotecă Stejarul, cojoc damă. Cumpăr Zill.
BMW 2002 (Diesel), boxe 110 W, rochie albă unicat, costum blue jeans 42-44. Cumpăr Renault 4.
Cass Deck Pioneer CT 720, 3 motoare direct drive, autoreverse, nou.
Apartament două camere decomandate, dependințe sau împreună cu alt apartament cu două camere mari, hol mare, cameră de serviciu,

dependințe bogate, alăturate la același etaj, poziție superbă, ultracentral (Piața Kogălniceanu), mobilă diversă.
CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Familie ingineri caută persoană pentru îngrijire copil cu deficiențe psihomotorii.
Caut persoană supraveghere două fetițe, câteva ore zilnic, cunoscătoare limba franceză.
Căutăm femeie supraveghere copil, zona Dorobanți.
Caut educatoare, învățătoare, profesoară pensionară pentru îngrijire preșcolară 6 ani, zona Mentei Ambrozie (Fiziicienilor).

amintiri

INTREPRINDERE SPIRIT ȘI APE MINERALE SF. GHEORGHE

APĂ MINERALĂ BIBORTENI

Formula: Ca²⁺ Mg²⁺ SO₄²⁻ Cl⁻ HCO₃⁻

Pețuri: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100